

הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
3:59	5:14	ירושלים
4:14	5:15	בני ברק
4:03	5:13	חיפה
4:15	5:16	באר שבע
4:08	5:13	ניו יורק
3:23	4:50	לונדון

ששמתנו

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה

להודות ולהלל

הלכות לשבת חנוכה

א. בערב שבת חנוכה, נוהגים להתפלל מנחה בזמן מוקדם יותר, כדי להקדים את תפילת המנחה להדלקת נרות החנוכה. היו מקומות שהחמירו בכך להקדים את תפילת מנחה להדלקת נרות חנוכה, אף בתפילה ביחיד. אך יש שאין מקפידים בכך, ומקדימים הדלקת נרות חנוכה, ומתפללים מנחה סמוך לקבלת שבת, כמו בכל שבוע.

ב. בערב שבת מקדימים להדליק נר חנוכה, ולאחר מכן מדליקים נר שבת. אחרי שבעל הבית סיים להדליק את נר הראשון, יכולה האשה לפנות מיד להדלקת נרות שבת, ואינה צריכה להמתין עד לגמר ההדלקה של כל הנרות ושל כל בני הבית האחרים.

ג. איש שמדליק נרות שבת לעצמו, ולא קיבל שבת בהדלקת הנרות, יכול להדליק נרות חנוכה לאחר נרות שבת. אך לכתחילה יקדים את נרות השבת לנרות חנוכה, שכן הוא גם על פי הסוד.

ד. אשה שמקבלת את השבת בהדלקת נרות שבת, ונוכרה ששכחה להדליק נרות חנוכה, תשלח שליח שעדיין לא קיבל שבת שידליק לה נרות חנוכה, והשליח יברך את ברכת ההדלקה. את ברכת "שעשה נסים" יכולה לברך בעצמה אם היא נמצאת במקום ההדלקה.

ה. בהדלקת נרות חנוכה בערב שבת, צריכים להקפיד להדליק בנרות ארוכים או בכמות שמן ראויה שיכולים לדלוק לפחות את שיעור הזמן הנדרש להדלקה. כידוע, בזמן המנהגים, אם הזמן הוא בשקיעת החמה, או שהזמן הוא בצאת הכוכבים, ומתחילת <<<

שיהיה גופו שלם לעבוד את ה', ואפילו בשעה שהוא ישן אם ישן לדעת כדי שתנוח דעתו עליו וינוח גופו כדי שלא יחלה ולא יוכל לעבוד את ה' והוא חולה, נמצאת שינה שלו עבודה למקום ברוך הוא, ועל ענין זה צו חכמים ואמרו וכל מעשיך יהיו לשם שמים, והוא שאמר שלמה בחכמתו בכל דרכיך דעה והוא יישר אורחותיך".

אך כאן בימי החנוכה, יש לנו הזדמנות נוספת להתעלות עוד, שכן בעוד בכל יום התפקיד הוא לאכול לצורך קיום הגוף וחיוקו, הרי שבימים אלו יכולים להרבות בסעודה מעבר לקיום הגוף וחיוקו, כדי להתענג, ועל ידי כך להתרומם ולהגיע לדרגה של הודיה על הנס ושבח לבורא יתברך, שהוא אחד מהדברים הנעלים ביותר, וכמבואר בגמרא שמצוות פרסום הנס וההודיה על הנס היא נעלית יותר אף מקידוש בשבת.

עם זאת עלינו לשגן לעצמינו את הכלל הבסיסי, ההודיה והשבח על הנס, באה להזכיר לנו בעצם, שכל מקרי העולם כולם נס, ואין בהם טבע ומנהגו של עולם כלל.

זהו גם ייחודו של השבת, המעיד על בריאת שמים וארץ במשך שבעת ימי בראשית, ומודיע שכל העולם כולו נמצא תחת השגחת הבורא יתברך.

גם האכילה בשבת, לצורך עינוג, מעבר לקיום הגוף, מצוה היא, ואף חובה. אך גם שם, המצוה משתנית לגמרי, אם האדם יודע מה היא עיקר המטרה בעונג זה, להגיע להכרה שלימה ביחוד ה' בעולמו הגדול.

שהוא ביטול משתה ושמחה, ולפיכך כשהצילם הקדוש ברוך הוא קבעו את היום להללו ולשבחו על ידי משתה ושמחה, הרי שבחנוכה עיקר הגזירה היתה על ענייני הרוח, וכן עיקר הנס היה על ידי עבודת המקדש, ולכן אף בקביעת החג קבעו את עיקרו בעבודת ה' על ידי הלל והודאה.

נמצא איפוא, כי מהותם של ימים אלו, הם לקבוע בנפשינו את החיוב להודות ולהלל לבורא העולם על כל חסדיו ועמנו. בכך יכולים אף להפוך את הסעודות לסעודות מצוה, על ידי שיאמרו בהם זמירות שירות ותשבחות ברכות והודאות.

כך היא המדה, יש סעודות ויש סעודות. כולם עורכים סעודות בחנוכה, אצל חלקם הם סעודות רשות, או בנוסח קצת יותר גם - סעודות תאוה, ואצל חלק אחר הם סעודות מצוה.

ומה החילוק ביניהם? המטרה והייעוד.

בעצם ככה הם כל החיים של יהודי. יכול יהודי לאכול ולשתות ולהיות שקוע במסחרו כמעט כל היום כולו, ולהפוך את כל העיסוקים הללו לעיסוקי מצוה, אם זוכר הוא שהוא עושה את הכל במטרה כדי להיות חזק ובריא לעבודת ה', וכפי שכתב הרמב"ם בלשונו הזהב בייחדו פרק שלם בספרו ההלכתי כיצד הם הדרכים להתרחק מכל מחלה ולהתנהג בדרך הבריאות "הואיל והיות הגוף בריא ושלם מדרכי ה' הוא, שהרי אי אפשר שיבין או ידע דבר מדיעת הבורא והוא חולה". וכפי שהוא מסכם את החובה לעשות דברים אלו "נמצא המהלך בדרך זו כל ימיו עובד את ה' תמיד, אפילו בשעה שנושא ונותן, מפני שמחשבתו בכל כדי שימצא צרכיו עד

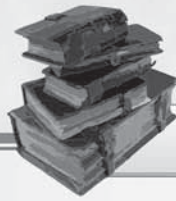
מחלוקת גדולה נחלקו הראשונים בנוגע לימי החנוכה, האם יש בהם חיוב של סעודות מתוך משתה ושמחה.

חלק מהראשונים סבורים, כי ימים אלו הם ימי משתה ושמחה, לפי שבאותם ימים היתה חנוכה המזבח על ידי החשמונאים, והסעודות שעושים בחנוכה הם סעודות מצוה, שהרי אסור להתענות בהם, ובכל סעודה אומרים "על הנסים" ומהללים לקדוש ברוך הוא על הנס וגבורתו, וזהו פרסום הנס. עד כדי כך, שמצאנו אף דעות שאם לא אמר "על הנסים" בעת ברכת המזון על סעודה בחנוכה, צריך לחזור ולברך, וזאת משום שחובה לאכול סעודות עם פת בימי החנוכה. כך נראה סבר אף האבן עזרא בחברו את השיר על שבת חנוכה, שבו מתבאר גודל החיוב לקבוע סעודות ומשתה בימי החנוכה ובפרט לשבת חנוכה.

אך רבים הם הראשונים החולקים וסוברים שאת ימי החנוכה לא קבעו חכמים לימי משתה ושמחה, אלא רק לימים של הלל והודאה.

להלכה כתב הרמ"א (תרע, ב) כי אמנם הסעודות בחנוכה סעודות רשות הם, אך יש קצת מצוה בריבוי הסעודות, ואומרים בהם זמירות ותשבחות, ובוהו הרי הם בכלל סעודות מצוה. ובנוסח אחר, אכן אין חובה לקיים סעודה בחנוכה, אך כשמקיימים סעודה בחנוכה ואומרים בהם דברי הלל והודאה, הרי שמקיימים בזה מצוה.

בטעם השיטות הסוברות שימי החנוכה לא נקבעו כימי משתה ושמחה, בשונה מפורים שחלק ממצוות היום הוא המשתה והשמחה, ידוע הביאור שביארו רבותינו האחרונים, שבעוד בפורים היתה הגזירה להשמיד ולהרוג

>>> אותו זמן צריכים שהנר ידלוק לפחות כחצי שעה. ונמצא, שהסוברים שזמן ההדלקה הוא בצאת הכוכבים, צריכים להניח שמן בשעת הדלקת נרות החנוכה בערב שבת, שידלק לפחות עד לשיעור חצי שעה שלאחר צאת הכוכבים. ולדוגמא, נוהגים להדליק נרות שבת כמנהג ירושלים כ-40 דקות לפני השקיעה, שמקדימים להדליק נרות חנוכה בשיעור זה, אם הם נוהגים להדליק נרות חנוכה כל יום בשקיעת החמה, צריכים להכין נרות או שמן שידלקו לפחות 70 דקות. ולתחילה צריכים להכין נרות או שמן שידלקו לכל הפחות שעה וחצי, כדי שידלקו חצי שעה לאחר צאת הכוכבים המוקדם ביותר. ונוהגים כשיטת רבינו תם צריכים לראות שהנרות ידלקו עד לשיעור חצי שעה מהשקיעה השניה של שיטת רבינו תם (52 דקות אחרי שקיעת החמה) או עד לשיעור חצי שעה מצאת הכוכבים לשיטת רבינו תם (סה"כ כשעתיים 121 דקות). ועל כל פנים יש להדר, שלכל הפחות בנר הראשון שמדליק יהיה שמן בשיעור זה. יצוין, שמנהג רבים מאנשי ירושלים, שבשבוע זה מאחרים את זמן ההדלקה, ומדליקים את נרות החנוכה בערך כ-25 דקות לפני השקיעה, ומיד לאחרים מדליקים נרות שבת, לא יאחר מ-22 דקות לפני השקיעה.

ו. נכבה הנר קודם שקיבל שבת, יש לחזור ולהדליק, אך לא יברך שוב. ואם כבר קיבל שבת, יאמר לחבירו שידליק.

ז. אין להקדים להדליק לפני פלג המנחה. וזמן פלג המנחה בזמן זה של השנה, הוא בערך כשעה ומשהו קודם השקיעה. ויש מחמירים שהוא כארבעים דקות לפני השקיעה.

ח. המנהג הותיק מזמן הראשונים, שאין אומרים פזמונים ומזמורים לאחר הדלקת הנרות בערב שבת, ואומרים את הפזמונים בתחילת סעודת ליל שבת. אך יש שנוהגים לומר את הפזמונים שלאחר הדלקת נרות חנוכה, אף בערב שבת.

ט. כסא או שולחן שהניחו עליו את מנורת החנוכה, הרי היא מוקצה. והרוצה לטלטל את הכסא או השולחן מהמקום בו הוא מונח לאחר שנכבו הנרות, יזכור להניח על השולחן קודם כניסת השבת דבר חשוב ערך המותר בטלטול. בזמן שהנרות דולקים אין רצוי לטלטל את המנורה כלל, אף לאחר שעבר זמן ההדלקה.

י. יש להזהר בפתחת הדלת או החלון בשבת, שלא יהיה זה באופן שקרוב לוודאי עלולים לגרום לכיבוי הנרות.

יא. חובה לקרוא הלל שלם בחנוכה כל יום, ומי שלא קרא בשחרית צריך להשלים במשך כל היום עד לבין השמשות. נזכר בערב שבת לאחר שקיבל שבת, שעדיין לא קרא הלל, יקרא הלל בברכה כל עוד שלא שקעה החמה. ועדיף שישאל על קבלת השבת.

יב. בירך ברכת המזון בשבת ואמר "על הנסים" ושכח לומר "רצה" שצריך לחזור ולברך ברכת המזון, יחזור ויאמר שוב "על הנסים" בברכת המזון השניה (חיי אדם קלל קנר סעיף ל"ט. וראה גם שער הציון קפח, כא).

יג. במוצאי שבת מזדריים להדלקת נרות חנוכה לאחר צאת השבת. אך אין להקדים ביציאת השבת מוקדם יותר מהנהוג בכל השנה, ומדליקים רק לאחר סדר תפילת ערבית עם קדושה דסירה. והמקפידים בכל השנה כשיטת רבינו תם כשיטה גמורה, אל להם להקדים להדליק נרות קודם צאת הכוכבים לשיטת רבינו תם (אגרות משה או"ח ד, סב מועדים וזמנים ב, כה והליכות שלמה מועדים עמוד שי"א).

יד. נחלקו הפוסקים אם מקדימים הדלקת נרות חנוכה להבדלה, או הבדלה לנרות חנוכה, ונחלקו בזה המנהגים, ונהרא נהרא ופשטיה. אך אם שכח לומר "אתה חוננתנו" בעת התפילה, ודאי שקודם יבדיל ואחר כך ידליק נרות חנוכה, אך יש אומרים שדי בכך שיאמר "ברוך המבדיל בין קודש לחול" וידליק נרות חנוכה ואחר כך יבדיל על הכוס (מגן אברהם תרפא, א ומשנה ברורה שם, ב).

טו. אין לברך ברכת "מאורי האש" על נר החנוכה שכבר הודלק למצוה, שאסור ליהנות לאורה.

טז. המתארחים בשבת חנוכה במקום אחר, וחוזרים במוצאי שבת לביתם, מעיקר הדין צריכים להדליק את נרות החנוכה בביתם לאחר שחוזרים. אך אם משתהים בבית המארחים זמן ממושך במוצאי שבת, ואוכלים שם אף את סעודת מלוה מלכה, יכולים להדליק במקום זה אף את הנרות של מוצאי שבת.

ושבת חנוכה מעלתה גדולה מאוד, והיא בבחינת תכלית השלמות, נר חנוכה ונר שבת משלימין אהדדי, נר חנוכה מוציא ומעלה יהודי מהיכן שהוא נידח בתכלית השפלות, ונר שבת מעלהו להיכלו כולו ואומר כבוד.

ולכן מדליקין קודם נר חנוכה ואחר כך נר שבת, כי נר שבת מאיר ליהודי רק כשנמצא למעלה מעשרה, על כן מקדימים תחילה את נר חנוכה, שהקדוש ברוך הוא מאיר בו ליהודי למטה מעשרה, ואחר כך יוכל להתעלות בנר שבת למעלת השבת שהקדוש ברוך הוא מעלה את היהודי להיכלו כולו ואומר כבוד.

נתיבות שלום עמוד פו.

בשבת חנוכה נכללים ב' חלקי האמונה, שבת היא יסוד האמונה כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ, כנגד האמונה בה' הבורא שמים וארץ ומנהיגם, וחנוכה הוא לזכר הנס, שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, ללמד שגם במצבים השפלים ביותר שישראל נמצאים, ה' יתברך נמצא עמם, והוא כנגד חלק האמונה שהוא יתברך אלוֹקֵךְ. כי ישראל היו באותו זמן בתכלית שפל המצב שאין למטה הימנו, ואז התגלה שהקב"ה הוא אלוֹקֵךְ בכל התנאים והמצבים.

ולכן, בשבת חנוכה יש דרגה מיוחדת של שמחם בבנין שלם, כי אז מאירה שלימות האמונה בב' החלקים.

שם עמוד צג.

פרשת השבת

וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶת־פָּנָיו וַיֹּאמֶר לְאִשְׁרֵי עַל בֵּיתוֹ הִבָּא אֶת־הָאֲנָשִׁים הַנְּיֻתָה וּשְׂבַח טִבַּח וְהָבֵן לִי אֶת־יֶאֱכְלוּ הָאֲנָשִׁים בְּצִנְהָרִים. (מג, טז)

אמרו במדרש (בראשית רבה צב, ד) אין הכן אלא שבת, היך מד"א (שמות טז) והיה ביום הששי והכינו וגו', הדא אמרה ששמר יוסף את השבת קודם שלא תנתן.

והמפרשים ביארו, שהכוונה להכנה בערב שבת, שיוסף הכין את הסעודה בערב שבת לצורך סעודת שבת, כפי הרמזו בתיבת "והכין" שרומזת על מצוות "והכינו" האמורה בערב שבת.

בדרך זו פירש בספר **בשבילי השבת** את האמור בפסוק לאחר מכן (פסוק כ"ה): **וַיֵּכֵינוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד בּוֹא יוֹסֵף בְּצִנְהָרִים לִי שְׂמֵעוּ לִי שָׁם יֶאֱכְלוּ לָחֶם, ופירש רש"י "ויכינו" הזמינו, עטרוהו בכלים נאים. וגם את זה יש לדרוש על הכנה לשבת, כפי שדרשו במדרשן על הפסוק "והכין" האמור אצל יוסף.**

ואם כן יש מכאן מקור לענין סידור השולחן ועיטורו בכלים נאים מערב שבת מצד דין הכנה, ואין דבר שאינו רמוז בתורה.

והוכיח כן עוד, ממה שאמרו בסוכה (מח, א) אבל מוריד את הכלים מן המנחה ולמעלה מפני כבוד יום טוב האחרון של חג. הרי שמצד דין הכנה לשבת, צריכים להכין את כל הסעודה הנאים עוד מערב שבת.

מעשה לשבת

הריקוד בשלג

חלילה וחס!

כהרף עין זינק רבי משה מהכרכרה ומשך את רבו פנימה, אך רבי נתן כמו נאבק עמו, ולא הרשה לו להפריעו מריקודו.

"כלום אינך רואה את מעשה העגלון?" קרא לעבר תלמידו בצהלה, והורה בידיו על השוורים העומדים להרתם אל הכרכרה.

התלמיד הגדול, הבין מיד את אשר הוא רואה. "יוהן!" קרא רבי משה לעבר העגלון, "על פי תורתנו הקדושה, אסור לרתום שוורים וסוסים יחדיו, ולא נוכל ליסוע עמך באופן זה".

יוהן העגלון נעץ בו עיניים בלתי מבינות, והתכוון להמשיך במלאכתו.

"אל תעשה זאת" הפציר בו עתה רבי נתן, "אנא, חזור אל הכפר והבא שני סוסים", ובאמרו זאת הושיט לעגלון צרור נוסף של שטרות כסף.

שוב נותרו רבי נתן ותלמידו בכרכרה במשך שלוש שעות. בשעות אלו נודעה לחתם סופר הסיבה מדוע רקד רבו בשמחה כה רבה בעיצומה של סופת שלגים: "מיום שעמדתי על דעתי לא עלה בידי לקיים מצוה דאורייתא של 'לא תחרוש בשור וחמור יחדיו', כלומר להמנע מרתימת שני מיני בעלי חיים יחדיו.

ועתה, צא וראה, כמה עיכובים היו לי שלא אסע בנסיעה זו, ועמדתי בתוקף על כך שרוצה אני לנסוע כדי לקיים את המצוה של הצלת נפשות שנקרטה לידי, ובזכות מצוות הצלת נפשות שעליה לא ויתרתי, זיכה אותי ה' יתברך במצוה שניה שמימי לא קיימתי, ובדרך הטבע גם לא היה עולה בידי לקיימה, וכי לא אצהל וארקוד על כך?" הסביר הרב לתלמידו הגדול, שברבות הימים חזר ושינן מעשה זה לפני תלמידיו.

לאחר מחשבה, והתייעצות עם נוסעיו שיסכימו לשלם על כך כחיר גבוה, החליט העגלון להתיר את אחד מהסוסים, ורכב עליו אל עבר כפר סמוך, בכדי לשכור סוס או שנים כדי שהללו יחלצו את הכרכרה מתוך השלג וימשיכו להסיעה.

בתוך הכרכרה הרתומה, נותרו רבי נתן אדלר ותלמידו, מכורבלים במעיליהם, במשך שעות ארוכות. כל אותו הזמן לא פסקו פיהם של הרב ותלמידו מלשנן את תלמודם. כעבור שלוש שעות ראו את העגלון קרב, ועמו שני שוורים.

רצה העגלון לרתום לעגלתו את השוורים לצד הסוסים.

כשראה זאת רבי נתן, קפץ מתוך העגלה, ובקפיצתו נשרו מגפיו מעל כפות רגליו, וכך ירד אל השלג כשהוא בפוזמקאותיו בלבד.

להשתאותו של החתם סופר שהביט מבעות במחזה, החל רבו לרקוד בשמחה בתוך השלג העמוק. לשמחה מה זו עושה? התפלא התלמיד. וכל כולו חרדה לבריאותו של רבי נתן, הן בדרך כלל חלש וחולני הוא, ועתה מרקד הוא יחף בשלג, מי יודע מה יקרה לו

באחד מן הימים שבהם ישב החתם סופר בפרנקפורט עיר מולדתו ולמד תורה מפיו של רבו הכהן הגדול רבי נתן אדלר, הגיעו בערב שבת חנוכה שליחים מבוהלים אל רבי נתן.

"מקהילת אדנבלד באנו" הכריזו מתנשמים ומתנשפים, "גזירת גירוש נגזרה עלינו, ורק רבינו רבי נתן יוכל להצילנו, אם יאות לבקש רחמים מעם השר מדלברג".

וזאת לדעת: השר מדלברג, שקהילת אדנבלד היתה במחוז שלטונו, ידיד ורע היה לרבי נתן אדלר.

עם צאת השבת התכונן רבי נתן לנסוע אל אחוזת השר. הדרך מפרנקפורט אל ביתו של השר היתה ארוכה, והדרכים מכוסות בשלג גבוה, ואף אחד מבעלי הסוסים לא ניאות להשכיר לרב את סוסיו שיסעו בשלג הגבוה שכיסה את הדרכים.

החליט איפוא רבי נתן לנסוע בליל טבת צונן זה במגררה פתוחה, אף שסיכן בכך את בריאותו. "אסור לדחות את הנסיעה אפילו לשעה קלה, שכן יש בכך משום 'לא תעמוד על דם רעך'" אמר בלהט לסובבים אותו.

תלמידו רבי משה, שלימים נודע בכינויו "חתם סופר", לא השלים עם יציאת רבו למסע מסוכן שכזה. הוא טרח וחיפש, עד שהצליח להשיג כרכרה רתומה לסוסים תמורתה שילם ממון רב. לאחר הפצרות מרובות הסכים רבי נתן שרבי משה סופר תלמידו, יתלווה אליו לנסיעתו.

כל זמן הנסיעה - סיפר ה"חתם סופר", לא פסק רבי נתן לשנן בעל פה את תלמידו. מתוך הזכרון בלבד אמר את דברי הראשונים והאחרונים, כקוראם מתוך ספר פתוח.

בעוד החתם סופר יושב ומשתאה מהמראה, לפתע שקעה העגלה בתלולית של שלג, ונעצרה. שני הסוסים כמו שקעו בבור עמוק מבלי יכולת להחליץ.

דבריהם הם זכרונם

רבי חיים מצ'רנוביץ-צפת בעל "באר מים חיים" ו"סידורו של שבת" - כ"ח כסלו תקע"ז

מגדולי רועי החסידות היה רבי חיים מצ'רנוביץ' זצ"ל זיע"א, מתלמידיו של המגיד מזלוטשוב, שהאיר נתיבות בתורת החסידות יחד עם גאונות כבירה בכל חלקי התורה הנגלית.

באופן מיוחד הוריד לעולם את דרכי עבודת שבת קודש והרגשת נועם עריבותה, בחיבורו הגדול "סידורו של שבת" המחולק לפי סדר יום השבת מערב שבת עד צאתה ככל אופני העבודה.

נפלאות סיפרו על גודל רוממותו בעת שבת קודש, והיו מספרים שבכל ערב שבת אחר הטבילה במקוה כשלבש בגדי שבת, הכירו הכל כי השתנה בקומתו ביופי והידור בפנים מאירות.

נצטט רק שורות אחדות מהקדמתו לספרו הכביר, ויהי רצון שזכותו הגדולה תגן עלינו להרגיש את קדושת השבת ולהתעלות על ידה.

"מלבד מה שמאור השבת יופיע על אדם השומרו להגין עליו ולהצילו גם בימי החול, וקדושתה מסייע

לכל הבא לטהר ומהזיקו נגד יצרו הקשה, רק אף גם זאת לזוכה השגת אור השבת כטוב ובנעימים נועם אחר נועם, ואשר טעם וראה כי טוב ה' ואשרי הגבר יחסה בו בכל פעם, אז תהיה יראתו על פניו בכל ימי החול לבל יחטא ויחסר ממנו בשבת הבא לקראתו נופת צוף אשר טעם".

משל ונמשל

שונה הוא חג החנוכה מיתר החגים, חג החנוכה כולו רוחני, הנרות מפיצים לנו אור רוחני בבית וכל הבית מתמלא אורה ושמחה. חג החנוכה אין בו מצות אכילה ושתייה כביתר החגים. ויש להבין, מדוע לא קבעו חכמים אכילה ושתייה בחנוכה כדרך שעשו בפורים?

ותירצו המפרשים, כי כאן היתה הסכנה רוחנית, כי על הגוף לא גזרו היוונים אלא רק על הרוחניות, והגאולה היתה שניצולו מסכנת הרוחניות, לכן קבעו את החג בהדלקת נרות, בדבר רוחני. מה שאין כן בפורים, שם היתה הסכנה על הגוף, לכן קבעו את החג באכילה ושתייה הנוגעת לגוף.

אמנם עדיין יש להבין מדוע לא קבעו גם אכילה ושתייה בחנוכה, הרי סוף סוף גם הגוף היה בסכנה, הרי נלחמו מועטים כנגד המרובים, והיה לנוכח לקבוע על שניהם ולעשות זכר גם באכילה ושתייה וגם בהדלקת נרות?

והדבר יובן על פי משל למה הדבר דומה?

לאדם שנכנס אצלו שר, הרי ודאי שהוא מכבדו מאוד. אמנם אם השר נכנס עם המלך, הרי כל הכבוד ניתן למלך, כי הוא העיקר, והשר אף הוא מכבודו של המלך ומשרתו, ואין מכבדים אותו בפני עצמו.

הנמשל:

כן הוא הדבר בענייננו, בפורים היה נס גשמי, לכן עשו לו זכר גשמי. מה שאין כן בחנוכה, אמנם היו שניהם, אך הגשמיות מתבטלת בפני הרוחניות, כשיש רוחניות אין לגשמיות כל מעלה.

קול יהודה לרבי יהודה צדקה עמוד צא.

ילדי השבת

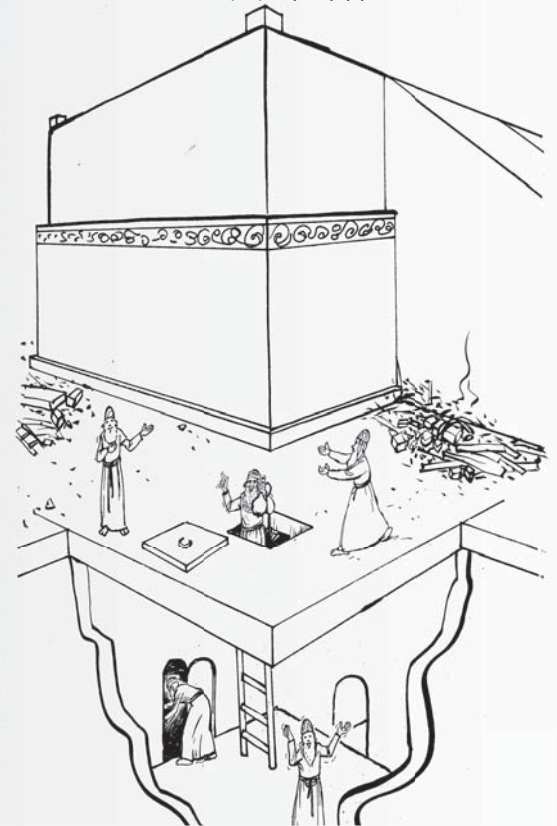
ילדים יקרים!

מצויים אנו בעצומם של ימי חג חנוכה, כשבכל לילה מוסיפים אנו ומדליקים נר נוסף להאיר לנו את דרך התורה והמצוות, וכמאמר הפתוב "כי נר מצוה ותורה אור".

כל עם ישראל מהדרין מן המהדרין במצוה מיוחדת זו של נר חנוכה, שמראה את גדל החביבות של עם ישראל, שה' עושה להם נסים פה ופלאים ומיחדים, בשל חשיבות המצוות.

זה המסר המרפזי שעלינו לטל עמנו מימים אלו, להשתוקק עוד ועוד לקרבת ה', להשתוקק לקיים את המצוות בשלמות ובהדרה, כי בקרב אגחנו מראים כי עבדי ה' אגחנו, בשמחה ובחשק.

מאורי הדורות הטעימו והסבירו, כי באמת היו יכולים חכמי הדור באותו דור של החשמלונים, למצא קלות ולהדליק את מנורת המקדש אף בשמן טמא, אלא שהחכמים רצו דווקא להראות כי משנתנה לנו ההזדמנות לשוב ולקיים את המצוות ללא מוצא, נעשה זאת בתקלית השלמות, ולא טפה פחות מפה. ובגלל זה, הראה להם הקדוש ברוך הוא את החביבות הגדולה, ונעשה להם נס פה גדול, שהשמן דלק ודלק במשך שמונה ימים.

ועם מסר זה נגש אף לשמירת השבת השקולה כנגד כל התורה בלה, לקיים אותה מתוך חשק ובהתלהבות, עם כל השלמות, פלי שום פשרות. נחכה ונשתוקק למצוה, וכבר בשעה מקדמת ביום ששי, נהיה מוכנים לקראת בואה של השבת, לקבל אותה בשמחה ובאהבה, ובקרב נוכח כי יאיר לנו ה' את פניו.

שבת שלום וחנוכה שמחה.

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל.

לזיכוי הרבים נא הדפיסו

והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הגליון בכל שבוע,

ולהערות הצעות ותרומות

yismechu@yismechu.com 052-7636030